

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1.70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополууді.

Редація, адміністративна і експедиція «Руслана» при ул. Осолінських ч. II. (партер) (фронт від ул. Тихої). Експедиційна місцевість в Агенції Соколовського в насамкі Гавемана.

Рубрики звертає сядише напередне застережене.

Рекламні коопечатні вільні від порта. — Оголошеня зазначит приймаються по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсїланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Заострене міжнародного положеня.

(X) Останніми днями вельми заострило ся міжнародне положеня. Надію на удержаня мира покладають ще на спільне порозумінє Англії, Франції, Німеччини й Італії, котре має довести до зладженя розятрених взаємин між Австрією і Сербією. Одначе по тім спільнім замїрі згаданих держав годї сподївати ся якогось певного успіху вже задлятого, бо Росія заявила зовсім незрозумілого неприязне становище проти Австрії. В Петербурзі прийнято болгарского царя Фердинанда з почестями самостійного володаря, а як небудь се признане незалежности Болгарії намагають ся там представити заявою личної ввічливости, то мимо всего того поступованє Росії стає певним доказом, що она без огляду на інші европейскі держави пішла своєю окремою дорогою.

Також становище Росії супроти сербского пересилєня є вельми небезпечне для европ. мира. Росія супротивила ся спільній інтервенції европ. держав в Білгороді, а вже сама заява, що Росія бажає самостійно вдати ся в ту справу в Білгороді, могла додати відваги Сербії і розбудити посеред воєнного сторонництва надії на можливу поміч з того боку. Але Росія посунула ся ще дальше. Вправді, як звіщають з Лондону, Росія не станулаб за Сербією, наколиб она пірвала ся до зачїпної війни, одначе Росія вимагає, як се вже чинила в осени, що би Австрія піддала ся постановам конференції европ. держав, а колиб сему домаганю не вволила, тоді Росія виснувалаб з сего відповідні послїдовности.

Таким способом в останних днях рішучо змінило ся політичне положеня, бо колиб із становища Росії виснувати останні послїдовности, то стоялиб ми перед близькою війною з Сербією. Заява Росії, що она сама хоче виступити з представленем в Білгороді і єї становище супроти згаданих в горі европ. держав, що бажалиб удержаня мира, стає певною познакою, що Росія піддержує сербскі підюджуваня проти Австрії і доводить тим до розятрення, яке може викликати війну. А хоч Туреччина заключила вже умову з Австрією і султан тим самим зрік ся зверхности над Босною й Герцоговиною, Росія домагає ся, що би Австрія ще й по заключеню єї угоди піддавала ся рішеню европ. конференції. Тим способом Росія станула на становищі Сербії, котра домагає ся автономії

для Босни й обласної синагорода для себе. Після того можна зрозуміти значенє єї заяви, що Росія хоче самостійно вдати ся з представленем до Білгороду, бо се якраз заохочує Сербію до визиваючої війни. Тимто одвічальність за можливі наслідки спала би на Росію, колиб переступлено границі, поза якими найсильніша миролюбивість уступає перед конечністю власного поважаня.

Росія не може сумнівати ся, що Австрія після заключеня угоди з Туреччиною не дасть собі нікому приписувати условин свого посїданя в Босні й Герцоговині, а так само виключена є всяка винагорода областна для Сербії. Колиж Росія вертає знов на становище, що би Австрія піддавала ся европ. конференції і при тім стає дипломатично цо стороні Сербії, то тим способом бажає довести до того, що хотїлиб обминути европейскі держави, себ то пособляє викликаню війни.

Росія не повинна забувати першого артикулу союзу заключеного між Німеччиною і Австро-Угорщиною, котрий звучить: „Колиб супроти всякого сподїваня й широго бажаня ободвох союзників одна з сих двох держав була зачеплена Росією, тоді обидва союзники обовязані з цілою воєнною силою собі помагати і заключати відтак мир лише спільно і в порозуміню“. Німецько-австрійський союз показав ся протягом кількох десятків літ заборолом европ. мира. Росія пускає ся тепер на відважну гру, але ся політика відвернула вже від неї навіть ті держави, котрі з нею злучені були союзом задлятого, що іде своєю окремою дорогою, не оглядаючи ся на тамті держави і явно підохочує Сербію до війни. Але з огляду на вказані в горі відносини повинна Росія призадумати ся над тим, чи поспадно для неї ще дальше посунути ся в своїх змаганях.

Одначе й Австрія не повинна дати ся витрутити з рівноваги і витривати в терпеливости до крайних границь можливости мимо всіх трудностей. Розуміє ся само про себе, що не може і не повинна згоджувати ся на ніякі домаганя, котрих не може приймати держава, яка почуває своє достоїнство і силу.

Росія сама признала, що она звязана давнішими договорами що до прилуки Босни, а колиб тепер обходила єї договори і підохочувала до війни, тоді опинилаб ся перед могутним німецько-австрійським союзом, котрий пригадав би їй, що навіть міністер Извольский у своїй промові зазначив, що російське пра-

вительство обовязане зважати на єї договори. В тих договорах згодила ся Росія на прилуку Босни й Герцоговини і не домагала ся ніякої областної винагорода для Сербії. Єї єсні постанови перехилиють весь моральний вплив Европи на сторону Австрії, котра могла би була довести також до порозуміня з Сербією, наколиб Росія шире бажала мира. Тепер положеня заострило ся незвичайно, а дипломатичні переговори, котри точка тяжести находить ся в Берліні, рішати, чи дасть ся удержати мир. Нема сумніву, що справа повинна рішити ся в сих днях.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Вигляди на успішну діяльність законотну держ. ради вельми невїдрадні. Бар. Бінерт намагає ся усунути всякі закиди підношені проти него, начеб він змагав до абсолютизму. Тимто в сїм тижні має відбути ся під єго проводом нарада з представниками парламент. сторонництва, котрій міністер-президент предложить програму праці для держ. ради, яка має бути скликана 16. марця для ухваленя предлоги про побір новобранців, про прилуку Босни і удержавленє залізниць. З огляду на Великдень могаб та сесія тривати до 5. цвітня себто до цвітньої недїлі, а відтак могаб знов зібрати ся аж 15. цвітня. За той короткий час не можнаб згаданих предлог ухвалити а хиба приготувати їх в комісиях, але в кождім случаю сесія держ. ради малаб лише тоді якийсь змісл, наколиб була певність, що дневного порядку не затарасують наглими внесенями.

З утворенєм Славянського Союзу, котрий числить 125 членів, втратило правительство надїю на потрібну для него більшість двох третин і тому бар. Бінерт буде вимагати від представників сторонництва поруки, що би згадані держ. конечности яко звичайні предлоги війшли на дневний порядок. Се було би лише тоді можливе, колиб не вношено ніяких наглих внесень. Тимчасом провідники Славянського Союзу, в котрім засїдають також радикальні Чехи, заявили вже з усякою рішучістю, що не думають зречи ся свого права в користь державних конечностей, бо колиб они сего зрekli ся, тоді розпав би ся Слав. Союз.

Коди Слав. Союз буде при тім обставати, тоді нарада представників парламентарних сторонництва не доведе до діякого вислїду. Наколи дневний порядок буде зазначений наглими внесенями Чехів (а до того дадуть доволї материялу останні ревізії і арештованя в Празі) і

південних Славян, то нема мови про яку небудь законодавчу роботу в передвеликодній сесії. Тим то в кругах нечисленних послів, які тепер ще пробувають у Відні, задивляють з великою зневірою на можливість такої сесії. Колиб нарада представників парламент. сторони не довела до ніякого вислідку, а Чехи знов загнали денний порядок наглими внесеннями, тоді передвеликодню сесію замкнено би вже по кількох днях.

Пражска Unіon запевняє з доброго жерела, що скликанє сесії держ. ради перестало вже бути актуальним питанєм. З огляду на неясне межинародне положенє розправа про заграничну політику булаб вельми небажана для правительства. Особливо не думає правительство зовсім про скликанє делегацій, о чім в останних днях звіщали деякі дневники.

Пос. Пріма везі висловив ся минулої неділі перед виборцями оломуцкої торговел. палати, що бар. Бінерт імовірно розв'яже держ. раду, наколи покаже ся і тепер неспосібною до роботи, а колиб і новий парламент показав ся не ліпшим і не ухвалив язикового закона, тоді введено би язик. закон §-ом 14-им в жите.

Спір між міністром Абрагамовичом а польс. колом заострив ся так, що з кінцем сего тижня має Абрагамович уступити, а єго наслідником має стати др. Дулемба.

Заграниця.

Заповіджені ще на попередню неділю, а заборонені правительством збори в цілі ухваленя протесту проти великосербського процесу о зраду стану в Загребі, відбули ся в Білгороді минувшої неділі. Учасників було около 5000, але збори закінчили ся лише звичайним відгрожуванєм проти Австро-Угорщини. Замітно, що явив ся на зборах оден російський журналіст, який в горячій бесіді повитав збори іменем російского народу, в противенстві до постійних запевнень зі сторони Росії, що она впливає на Сербію в мировім дусі.

Точкою тяжести в Сербії є під теперішню пору міністеріяльна криза. Після димісії кабінету Велімировича ледво чи удасть ся довести до згоди між обома поборюючими себе таборами Старої Молодорадикалів, тим більше, що прийде мабуть до утвореня старорадикального правительства під проводом Пасича. Нема рівнож надії, щоби поправили ся і відносини до Австро-Угорщини вже з того згляду, що доси поза всіми інтригами против Австро-Угорщини стояв якраз Пасич. Вибух, спричинений конфліктом може проволіче ся, одначе годі буде єго спинити. Навіть офіціальні круги дають до зрозуміня, що вже крайна пора зробити лад в Білгороді. Pester Lloyd пише: „Сербія є паном своєї судьби. Коли она схоче, може сейчас позискати приязнь Австро-Угорщини, а іменно, коли буде ділати в противнім напрямі, чим доси. Колиж дотеперішного свого поведеня сейчас не змінить, то без сумніву одержить від монархії останне грізне упінненє“.

Мимо вістей деяких турецьких часописий, що австро-угорсько-турецька угода вже підписана, показує ся, що в дійсности до сего ще не прийшло. Вправді обі сторони пристають на неї рішучо, одначе ведуть ся ще переговори що до двох точок: 1) що до відносин Боснійців, перебуваючих в Туреччині, до нашої монархії, 2) та що до деяких торговельно-політичних питань. Є надія, що з кінцем сего тижня ся справа буде поалагоджена.

В Царгороді викликає самовільний і односторонній поступок Росії в справі признаня Болгарії коро-

лівством, велике невдоволенє. Туреччина заявляє, що се може стати ся лише в порозуміню з нею, а під тим зглядом годить ся з Туреччиною Англія. Річ ясна, що таке поведенє Росії не лише шкочить турецько-болгарським відносинам, але може їх зовсім поспувати. Супроти сего російска пропозиція посередництва між Туреччиною а Болгарією не може мати великих виглядів. Взагалі політика Росії з останних часів не дуже щаслива, тим більше, що через неї може она позбути ся легко дуже цінної для себе приязні Англії. Се знов може довести до довсім відмінного, чим доси, оступсваня європейских держав зглядом балканського питаня.

Вісти з України.

(Відгомін першого просвітнього зїзду львівского. Доноси на Українців «Кієвлянина»).

Можна було наперед сподівати ся, що московські обединителі ударять у великий дзвін на тривогу з нагоди просвітнього зїзду львівского і що на гостей з України посиплять ся доноси до правительства о державну зраду. Про се подбали неперечно наші львівські москвичі вишколені в тім ремеслі з давен давна. В «Кієвлянині» появиля ся плюгава статя відомого відступника Савенка, про яку київска «Рада» пише ось що:

«Хто читав у нашій газеті статі й дописи про недавній просвітньо-економічний конгрес у Львові, той міг бачити, що се був наскрізь діловий зїзд, присвячений практичним справам культурно-економічної роботи на галицькій Україні. Пристосовавий до сороклітнього ювілею діяльности львівської „Просвіти“, він нам дав нагоду підвести обрахунок дотеперішні праці на просвітньому полі і на підставі досвідку сеї праці уложити красшу її організацію на будуче. В конгресі взяли участь делегати російської України. Они явились, щоби привитати галицьких братів з їх культурним святком, щоби познакомити їх з просвітньою справою на Україні російській і хоча конгрес з практичного погляду мав на увазі тільки Галичину, але для наших делегатів було дуже важно познакомитись з українською просвітньою роботою там, де она має за собою вже сороклітний розвиток. На зїзді не було ніякої політики. Знова кажемо — се був чисто діловий практичний конгрес, присвячений виключно справам просвіти і економічної організації, який відбував ся цілком отверто.

„І от як оцінити після сього той нечуваний по своїм ухвалєнєм і гидоті донос, ті безсовісні брехні й інсинуації, які пише про львівський конгрес д. Савенко! Ми звикли нічому не дивуватись, що напише д. Савенко, сподіваючись, що запас самих дивовижних і неімовірних брехень, які розпускає він про ненависний єму український рух, — вичерпані. Але те, що ми прочитали тепер, перейшло всякі межі, — не кажемо літературної чи взагалі громадської етики, але навіть партійно-політичної боротьби, де, кажуть, не розбивають засобів, щоби очернати супротивника і пошкодити єму. Ми наведемо тут кілька уступів з ст. д. Савенка, котрі так переняті цинічною брехнею, таь йдуть на перекир правді, що не потребують ніяких поправок та коментарів.

„Всеукраїнський зїзд, — говорить д. Савенко — був скликаний Австрією щоби підготувати ґрунт для повстаня на Україні на случай війни між Австрією й Росією: „всеукраїнський зїзд у Львові був „закритий“, таємний. І цілком зрозуміло: на зїзді обговорювалось і обшало ся чиганє про заснованє „самостійної України“, а також чиганє про організацію повстаня в Україні і заповоги австрійскому війську на случай війни між Ав-

стрією й Росією. Через те, що на зїзді було багато делегатів з російської України, і єї представники зробили таким способом тяжке злочинство — державну зраду, то зїзд був „таємний“. Справа на зїзді по статі Савенка рішалась так, як запропонував „Грушевський і К°, що робили по вказівкам австрійского генерального штабу“ (проф. М. Грушевского не було зовсім тоді у Львові. — Ред.)

„На чолі делегатів з України нібито стояв посол до думи, проф. Лучицький, — котрий як раз тоді був у Києві, бо саме 17. січня ст. ст. в день відкритя львівского конгресу ми бачили єго на виставі „Блакитної Троянди“ в одному з київських театрів... Та годі. Досить сих двох трєх уривків. Д-ій Савенко побив рекорд у політичній брехні в порівнаню з байкою про „япанські мільони“. Тільки тобі байку пустило темне „латинське агентство“ і ширили її ще темніші елементи громадянства, як ширять усякі вигадки про відьом, а тут серед білого дня у газеті чоловік отверто виголошує таку безсоромну вигадку. Коли д. Савенко говорить отсе все про якусь приватну людину, она може притягнути єго до судової одвічальности, бо тільки судом і можна оборонитись від таких наклепів. Але тут ми бачимо наклеп, донос — як хочете — ніякий епітет не буде в силі передати всеї гидоти сього вчинку, — на цілий громадський рух, на цілі круги громадянства. До якого суду тут обернутись, до кого апелювати?

„Д-ій Савенко говорить, що він матиме протоколи львівского зїзду (аджжж „у мене є протоколи торішнього краківского зїзду, хоча він був і таємний“ — вихваляєть ся д. Савенко). Але він змісту сих протоколів не посьміє переказати в своїм „Кієвлянині“, або коли й перекаже, то хіба перекрутить так, як перекрутив усе про львівський конгрес в вчорашньому номері“.

Литовска і білоруска мова в костелах та становиско Поляків до сего постулату.

(Конець).

Що о. Мавський не бачить абсурдів, до яких льогічно веде єго апольогія виленського духовенства, ми не дивуємо ся. Він думає, що вже все зробив, коли вказав, що теперішний негідний, для Литовців обидний порядок введений Муравєвом. Поза те дальше він не йде. Чому? Легко відгадати: тому, що сей лад хоть і антицерковний, однак вигідний для польонізації. Тому він навіть не бажає, щоби єго змінити. Отцю Мавському можна все те простити хотьби задля єго відомої... односторонности. Однак дуже сумніваємо ся, чи можна простити поважному о. Михалькевичеві, теперішньому виленському адміністраторові за єго церковну політику, оперу не лише на піддержуваню сего несправедливого, введеного Муравєвом status quo, але і на довільнім назначуваню на литовські парохії священників-Поляків, що єні слова не розуміють по литовски, як прим. о. Баденьского до Свенциц, Войдильонского до Ворнян, о. Гінтович Дзьявильонского до Тракелі, о. Оболевича до Касова, о. Дабеля до Дисни, о. Куханьского до Ошави, о. Войдаго до Козькички і т. п. Сі іменованя ще більше впадають в очи, коли порівнаємо їх з назначуванєм священників-Литовців туди, де Литовців ні трохи не лишило ся, як прим. о. Воллавокого до Уня, о. Киселя до Угова і т. п. Такі назначуваня з одной сторони священників-Поляків, а навіть єніших єндєків (народових демократів-Всеполяків, що єні слова не розуміють по литовски, на парохії литовські, а з другої сторони Литовців на парохії польські, або білорускі хіба лише тим можуть оправдатч о. Михалькевича, що він чоловік новий і на

успів ще розвідати ся, котрі парохії чисто польські, або білорускі, а котрі мішані.

Але про все те він може легко дізнати ся — нехай лише до канцелярії епархії побіч горячого „ляхомана“ Шиманського покличе доброго Литовця, а назначуючи священників, нехай порадить ся з обома про кандидатів, а без сумніву тоді подібно грубі пехибки стануть неможливими.

Тоді також Литовці будуть довіряти о. Михалкевичеві, як справедливому адміністраторові.

St. Jakštas.

НОВИНИ

— Календар. В четвер: руско-кат.: Мелетія еп.; римо-кат.: Серапіона. — В п'ятницю: руско-кат.: Мартиніана пр.; римо-кат.: Нестора.

— Книгарня Тов-а ім. Шевченка почала нині розпродавати білети на Шевченковий концерт, який відбуде ся дня 2. марця в Фільгармонії. Повит за білетами є не менший як на недавнім ювілейнім представленю „Просвіти“. Не можна сему дивувати ся, бо ж на концерті виступлять такі артистичні зорі, як п. М. Менціньський, п. Цігановска і п. Перфецький, яких не раз але літами з приємністю слухало би ся. П Менціньський, як зауважимо, має відспівати кілька Лисенкових творів і кілька скандинавських пісень. Повна програма концерту буде сими днями оголошена. Гості з провінції нехай спішать ся з замовленем білетів, бо хоч на концерт є 900 місць до розпродажи, то в останніх днях може їх забракнути.

— Руский клуб у бар. Бінерта. В суботу 20. с. м., члени президії клубу Василько і др. Олесницький і член парламентарної комісії клубу др. Кость Левацький удали ся до президента міністрів бар. Бінерта в справі біжучих галицьких і буковинських справ. Підчас конференції бар. Бінерт доторкнув ся також загально політичного і парламентарного положення, згадуючи про великі труднощі в парламентарнім положеню та заявляючи, що єго наміром є таки довести до правильного функціонуваня парламенту. Вкінці сказав, що власне кінчить переговори з чеськими і німецькими партіями, після чого запросить до себе на нараду над парламентарно-політичним положенем руский клуб, як і всі інші парламентарні сторонництва.

— Памятник Т. Шевченкови. Полтавска губ. земска управа, почавши по цілій Росії приймати жертви на памятник українському поетові Т. Шевченкови у Києві, звернувся крім того ще до дозичково-ощадних кас та служачих всіх повітових земств на Полтавщині з прошенем, постарати ся перед загальними зборами служачих про асигноване грошей на збудоване сього пам'ятника.

— Всепольські махери заходили ся навязати зносини з краківськими консерватистами. Однак — як доносить Gaz. rowz. — консерватисти відкинули швехпольську офертю з огляду на „архшкідні наслідки діяльності народоохоронців“. Дальше пише Gaz. rowz.: „В королівстві польським політика всеполяків довела до повного банкрутства і обнизила повагу польських постулатів; що до лайдацького характеру всепольської політики в Галичині не було двох поглядів. З уваги на ті всі обставини, консервативне сторонництво заявило, що з такими обманцями не можна входить в ніякі зносини“.

— В Коломиї заложено філію тов-а „Учительська Громада“, якої головою вибрано директора С. Недільського.

— „Русь“ і „Галичанін“. Яке їхало — таке здибало. Сю пословицю можна приложити до тих двох кацавських органів. Орган д-ра Дудкевича „Русь“, що почав недавно виходити у Львові, веде борбу з „Галичаніном“ і зі всіма „стариками“ кацавської парафії, хоча їх не-

реліцизувати в московським патриотизмі. В тій борбі „Русь“ не перебирає в словах і в ондішнім числі ужила чисто московского компліменту, а іменно висказала бажане, аби „Галичанін“ вкусив редактора „Руси“ „въ задній дверѣ“. „Галичанін“ великодушно простив сей вислов редакторові „Руси“ і лише дав єму лекцію з форм приличности в публичній полеміці. А де научив ся редактор „Руси“ тої неприличности, як не у редакторів, з якими тепер воює.

— Русини в Тексас. Є се одна з полудневих Зєдинених Держав півн. Америки, куда перед кільканадцятьма літами вивандрувало з Галичини немало руских родин. Богато з тих Русинів переселило ся відтак до північних держав або до Канади, а троха позістало на місци. Д-ій А. Вала, який бував в Тексасі, пише так в амер. „Свободі“: Поміж фермерами Американами, Німцями, Чехами та і Поляками є і кілька родин Русинів, з повіта Борців і Гусятин. Один з них посідає свою власну фарму — решта рентує фарми. Усі тішуть ся доброю репутациєю у Американів. Декотрі з наших Русинів говорять досить добре по руски, що є чимсь особливим в Тексасі і посилають дітей до англійської школи; декотрі однак посилають діти до славнозвісних в Галичині „Ochonek“. В осени майже всі Русини виїждять до рускої колонії в Dundee, а один з них, Павло Філіп згодив вже навіть землю сего року“.

— В Кракові скінчила ся вчєра судова розправа проти редактора Naprzod у, Гекєра, обжалованого п-єю Боровскою за обиду чєсти, словнєну тим, що Naprzód назвав п. Боровску тайною агенткою варшавської охрани. На основі вердикту прєсяжних судіїв трибунал засудив ред. Гекєра на 1 місяць арешту. В кругах соціальної демократії викликав сей засуд величезне пригнобленє.

— Доручуванє покликуючих карт. Міністерство війни видало розпорядженє в справі наліплюваня покликуючих карт, котрих адресатови доручити не можна. Покликуючі карти, котрих адресатови доручити не можна в їх місци уродженя чи там замешканя, що в кождім поодинокім випадку мусить бути стверженє, мають бути вивішені на урядовій таблиці державної власти, до котрої округа покликаний належить, зглядно в котрій мешкає. Вивішенє покликуючої карти має ту саму правну силу, що її дорученє адресатови.

— Сєгорічна військова бранка відбуде ся пізнійше, ніж звичайно. В Тироли оголошено се вже урядово, а то само наступать і в інших коронних краях.

— Рух поїздів, здержаний наслідком сніжних заметілій, привєрнено вже майже на всіх шляхах східної Галичини. Поїзди між Копичинцями а Гусятином будуть курсувати сами днями.

— Розумний звичай є в Норвегії. Жадна дівчина не дістане дозволу від родичів або опікунів на заручини або на вичанє, поки не навчить ся шити, варити і печи. Задля того в Норвегії вже кожда дівчинка, заки вчить ся читати і писати, приучує ся або в себе дома, або у сусідів тих робіт, без знаня яких не могла би відтак віддати ся. Тому кожда Норвейка є доброю господинєю. І у нас вдало би ся приложити єї вимоги до панночек, з яких не одна і письменна і розумна, а як зварить по шлюбї своєму мужови обід, то він бідака мусить від него зо два місяці лічити ся.

— Надзвичайне явище. В Таганрозї на Донщині сими днями, як пишуть „Б. в.“, бачили люди таке явище: На півночі на самому євбосхилї, лежала якась біла пляма, а з неї геть-геть аж угору йшло до десятка яскравих пасєм. Між заходом та півночю була друга пляма, яскравіша як тьма, а на заходї — знов третя із найдовгими пасємами. На півдні все небо з самої гори і аж до наву було у довгих рівних яскравих смугах. Ясно було, як ранком рано. Яваще, що почало ся коло 3 год. у зочи, протяглоє з лів години.

— Бовки. З зінківського повіту на Україні надходять вїстки, що там люють єрашенні, нечувані морози, які доходять аж до 25°.

В околиці Зінькова явила ся сила вовків і лякає людей. Раз йшов осє поуз ліс одєн чоловік, а на него й напали зьвіри. Він виліз на вітрака, що був як раз там поблизу і таким єпособом урятував ся.

— Про війну не вільно багато писати. З Черновець доносять: Державна прокуратория обжалувала одвічального редактора „Allgemeine Zeitung“ за оподішне надзвичайне виданє, в яким редакция розсївала ложні вїсти про недалеку війну з Сєрбією, щоби придбати собі передплатників та викликати піднесенє цїн на біржі. — Се буде осторогою для інших редакцій, які поквально перепечатають без розбору всякі вїсти про війну, підмастивши їх своїм сосом, хоч єї вїсти пускають біржевики для своїх цілий.

Оповідки.

— Послїдний репертуар руского театру в Перемшлї. (Саля Народного Дому. Початок 7½ вечєром. Білєти продає раніше Народна Торговля а від 5. год. вечєром каса театру).

В четєр дня 25. с. м. останнє представленє „Рїздвяна ніч“ (Царицині черевички) опера в 5 дїях М. Лисєнка. Гостинний виступ А. Ніжанковського, звїсного співака-басїста.

— З львівської архієпархії. Завідательства одержали оо.: Стефан Йойко в Лавочнім і Петро Процик в Старім Збаражї. — Крылошанські відзнаки дістали оо.: Антїн Ульванський в Чернушевцях, Йосиф Дяків в Городаславцях, Алексєй Заячківський в Збаражї і Василь Курдик в Чернихівцях. — О. Йосиф Яворський в Лучинцях іменований рогатинським містодєканом. — Речинєць конкурсу на парохії Гарбузів і Кутище продовженій до 20. марця. — Конкурсний іспит зложили оо.: Роман Березинський, Константин Білинський, Аркадій Гуглевич, Микола Демків, Микола Дерлиця, Микола Іванчук, Ємільян Калєнюк, Теодозий Капко, Юліян Левацький, Микола Митюк, Стефан Новосад, Максим Панасюк, Стефан Приплєсь, Петро Процик, Алексєй Пясецький, Іван Рейтаровський, Микола Рицар, Ів. Будницький, Володимир Скоробогатий, Володимир Федів і Павло Чєгут. — Презенту на Тростянєць вел. одержав о. Йосиф Мизь.

— З нотаріату. Міністер судівництва іменовав Самуїла Рота, нотаріального кандидата зі Львова, нотарєм в Миколаївї п. Дн.

Посмертні оповідки.

— Адольф Гут, ємер. радник двора, упокоїв ся дня 21. с. м. в Стрию в 74 році житя. Покійник був від кільканадцятьма літ правительственным комісаром для тов-а „Дністер“ і на тім становищи проявив ся як Поляк прихильником Русинів. В. є. ц.!

Наука, штука і література.

— „Будучність“, літературно-науковий дво-тижневник у Львові, в ч. 4. з 15. лютого с. р. містить єсть статї: Богдан Лєпкий: По новім році. — Мандрївєць: До воріт Тамерляна. — Микола Чернявський: Ніч з неба зійшла. — Володимир Вільшанєцька: Ти прийшов. — Кнут Гамсун: Каблучка. — С. Яричєвський: Сьвіт. — Дівчина Криєтя: З поля двох письменств. — Олекса Ковалєнко: Серед квіток. — Осип Шпїтко: Вєсюли зле, а дома найгірше. — Ковичга: Я стою на роздорїжжю. — М. Євпая: Мих. Драгоманїз як літературний критик. — О. Шпїтко: Я не терпів як Ти. — В. Грициньський: Індївїдуалїзм а анархїзм. — Василь Пачєвський: Et tu animal... triste. — Критика і бібліографія. Книжки надіслані до редакції.

— Нові книжки. У Львові вийшли такі книжки:

Іван: Печуй-Львівський. Микола Джєрїя ілюстрована повість. Накладом і друком „За-

гальної друкарні" у Львові. Книжечку прикрашено 45 ілюстраціями.

Осип Коржецьовский. Верховинці, драма на три дії. Переклав Володимир Держирука. Накладом і друком „Загальної друкарні“ Зміст п'єси переплітаний співом і танцями.

У Києві вийшла з друку книжка: *М. Л. Щербина*, Земля, рослини і тварі. Популярно-науковий, натурально-історичний нарис.

У Львові вийшла в „Універсальній Бібліотеці“ яко ч. 2. книжечка: *Еміль Золя*. Св'ято в Коквілі. З французької мови переклав О. Пашук. Стор. 51, 32-ки. Ціна 30 сот.

— **Нова часопись в Америці.** В Н. Йорку почала виходити місячна часопись для робітників п. з. „Гайдамаки“, яко орган новоїорського товариства з тою самою назвою.

— **Переклад з української мови.** Д-ій Янук Журба переклав на білоруську мову видану в кінці минулого року видавництвом „Український учитель“ книжечку д. Дмитра Дорошенка „Білоруси і їх національне відродження“, (що друкувала ся раніш на сторінках „Ради“). Редакція білоруської газети „Наша Нива“, що виходить у Вильні, тепер друкує сей переклад додатком до своєї газети.

— **Російська драматургія.** „Р'єч" подає інтересну статистику продуктивності драматургії в Росії. За 1907 рік драматична цензура перчитала 2.177 пєс, з яких було поверх 1.200 оригінальних; за 1908 рік — 4.500. Всю ту кольосальну драматичну літературу читає всього-на-всього три цензори — і виходить, що в минулім році кожний з цензорів мусів перчитати по 1.500 пєс, себто не менше 4 драматичних творів на день.

Телеграми

з дня 24. лютого.

Відень. На нинішній раді кабінетовій западе ухвала що до дня скликання державної ради. Можливе, що сей речинець припаде на день 6. марця.

Царгород. Вчерашна рада міністерска затвердила протокіл згоди з Австро-Угорщиною і віднесла ся до султана о дозвіл на підписане протоколу.

Білгород. Кружляє тут чутка, що відбула ся нарада сербских загорільців, на якій ухвалено вислати до Австрії замаховців до виконання замахів на різні визначні личности.

Білгород. Утворив ся новий міністерський кабінет з Новаковичом на чолі, який називають воєнним, бо в цілости є неприязно настроним супроти Австрії.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати
про ціни збіжжя і продуктів у Львові
від 15. до 21. лютого 1909:

	за 50 клг.
Пшениця	11-35—11-75 К
Жито	9-30—9-55 К
Ячмінь броварняний	7-40—8-50 К
Ячмінь на пашу	7-30—7-60 К
Овес	7-45—7-70 К
Кукурудза	0-00—0-00 К
Просо	0-00—0-00 К
Горox до вареня	10-00—11-50 К
Горox на пашу	0-00—0-00 К
Бобик	7-20—7-50 К
Конюшина червона	70-00—80-00 К
Конюшина біла	38-00—52-00 К
Конюшина шведска	70-00—80-00 К
Тимотка	30-00—35-00 К
Ріпак зимовий	14-00—14-25 К
Насіве конопл.	8-50—8-75 К
Хміль	23-00—30-00 К
Насіве льняне	10-00—10-25 К
Льнянка	10-00—10-50 К

Подяка.

В тяжкім нещастю, яким навістив Всевишній нашу хату, забираючи нам дня 5. л. лютого 1909 р. Найдорожнього Мужа і найліпшого Отця, проф. Івана Вахнянина, почувасмо ся до обовязку, зложити щяру подяку Всім, що в часі тяжкої недуги Покійного та в хвилі, коли ангел смерти забрав нашу радість і надію, несли розраду нашим опечаленим серцям. В першій ряді складаємо сердечну подяку Екцелєнції Отцю Митрополитови гр. Шептицькому, що відвідував Покійного і кріпив його на душі, вливаючи в Него віру на подужанє. Щирє Спасибіг шлемо о. віцер. Василеві Лицинякови, що висповідав, заосмотрив Недужого св. Тайнами і відправив маслосв'ятіє. Не менше щиро дякуємо нашому Дорогому Братаничові і Братови, д-рови Митронови Вахнянинови, що з щирим пожертвованєм трудив ся повних шість місяців, щоби удержати при житю свого, безвихідно хорого Стрийка та за се, що в день скохну не опустив Покійного до останньої хвилі його житя. До щирої подяки почувасмо ся для Ректорату і питомців духовної семінарії, дек. о. сов. Федусевича, Гузара і парохіяльного духовенства Успенської церкви за павахиди біля домовини Покійного. Спеціально сердечні слова подяки передаємо о. Митратови Льву Туркевичеві, що обняв провід похоронів та відпровадив моці Покійного на вічний спочинок. Глибокий поклін шлемо о. крил. Чавельському, оо. шамбелямам Касиянови Куницькому і д-ру Йос. Жукови, оо. совітникам Федусевичеві, Гузарові, Лицинякови, Паньківському, Лопатинському, Стефановичеві, Лежогубському, Кондрацькому з Судової Вишні, Рудовичеві, Красіцькому, Бернацькому з Підборець, отцям: Гургулі, Гавришакови, Туркевичеві з Зурович, євьященькам зі Стрия о. Сельському, Матковському і Петрушевичеві та ще кільком незвісним нам по імені Отцям, що віддали останну прислугу Покійному. Рівнож щиро дякуємо делегатам хвальних Товариств в Стрию, що з прапором та вінцями прибули на похорони свого заслуженого Громадянина, а не менше сердечну подяку передаємо львівским Товариствам, Приятелям і Своякам, що зложили вінці на домовині Покійного. Щирє спасибіг пересилаємо „Львівському Боянови“, що пращав Покійного вінцем, посмертними оповістками і пісню, хором питомців духовної семінарії, тов. „Бандуристови“, і хором учеників акад. гімназії, що похоронними піснями проводили Покійного на місце вічного спочинку. Най Бог заплатить всім добром ученикам стрийської гімназії, що зі своєю оркестрою прийшли попрощати свого Професора. Дякуємо щиро пос. Евг. Олесницькому за його сердечну, краснорічиву промову, якою пращав свого Приятеля та одного з перших громадян на полі відродження стрийської землі. Сердечне спасибіг пересилаємо незвісному нам по імені ученикови стрийської гімназії за слова пращаня над отвореним гробом. До окремої подяки почувасмо ся для Стрийских Русинів, що дня 16. лютого відправили заупокійне богослуженє в Стрию, до якого станули о. крил. Полянський, о. сов. Сельський, Шанковський, Петрушевич і Матковський. Дякуємо також „Стрийському Боянови“ і міщанському хором в Стрию та їх діригентам о. Остафові Ніжанковському і студ. прав Савіцькому за ласкаву участь в поминяльнім богослуженю. Щяру подяку пересилаємо також учительському зборови і ученикам стрийської гімназії за устроєнє окремого поминяльного богослуженя. Вінци дякуємо Всім Приятелям, Знакомим і Своякам, що відвідували Покійного в часі недуги та слали нам особисто, або письменно слова розради і співчутя в нашім тяжкім горю. Ще раз Всім сердечне Спасибіг! У Львові, дня 24. лютого 1909 р. *Лукія Вальянинова, жєва, Богдан, Оля, Остап, Ірена діти.*

Не жартуй, дуже красна мазурка на фортеп'ян Я. Лопатинського. Ціна 70 сот. Дістати можна у всіх книгарнях. (10—50)

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма

від 16. до 28. лютого 1908.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і св'ята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Билети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

заснованє при Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закова о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілю Товариства є уділюванє кредиту своїм членам різнлякам обезпеченим в „Дністрі“ від більше літ.

Проценти від вкладок 4%, без потрученя податку рентового.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полудне.

Конто в Щадниці почтової ч. 35.527.

Конто жирове в банку австро-угор.

Вкладки щадничі К 2,848.890—

Уділи членські К 262.994—

Позички уділені К 3,396.002—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	в				
	рано	перед пол.	по пол.	вечер	вночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50
На Підзамче:					
з Підволочиск	7:01	11:40	2:00	5:15	10:12
„ Бродів	7:01	—	2:00	5:15	10:12
„ Курович	—	—	12:54	—	8:34
„ Винник	7:51	—	12:54	3:44	8:34
Зі Львова відходять до	в				
	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	вночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломиї	—	—	—	6:08	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35
Янова	6:58	9:15	1:35+	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15
з Підзамча:					
до Підволочиск	6:35	11:02	2:31	8:08	11:32
„ Бродів	6:35	11:02	2:31	8:08	—
„ Курович	—	—	8:53	—	4:41
„ Винник	5:47	8:53	2:01	4:41	—

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди ідучі лише в неділі означені †.

